

Afgørelser – Reg. nr.:

Fredningen vedrører:

Bemærkninger:

Bemærkninger om formål og bestemmelser:

Denne fredning indeholder ingen udtrykkelig formålsbestemmelse. Formålet må derfor udledes ud fra en fortolkning af fredningsafgørelsen. I dokumentet er de generelle bestemmelser fremhævet. Den fremhævede tekst er vejledende og er fremhævet som hjælp til læseren. Fredningens generelle bestemmelser kan også optræde uden for de markerede områder. Et fuldstændigt billede af formål og bestemmelser forudsætter, at hele afgørelsen fra fredningsnævn og Overfredningsnævnet/klagenævn læses.

[Tryk her for at komme direkte til den vejledende fremhævning af bestemmelserne](#)

Domme:

Taksationskommissionen:

Overfredningsnævnet:

Fredningsnævnet:

Forslag:

Dispensationer: sidst i filen med nyeste til sidst

OVERFREDNINGSNÆVNET >

23/1-1956

U D S K R I F T
af
OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL.

År 1956, den 23. januar, afsagde overfredningsnævnet på grundlag af mundtlig og skriftlig votering følgende

k e n d e l s e

i sagen nr. 135/1931 vedrørende tilvejebringelse af adgang til den i 1931 fredede "Haurum Søsten" i Hornborg sogn.

I den af fredningsnævnet for Skanderborg amt den 28. november 1953 afsagte kendelse hedder det:

"Ved kendelse af 25. august 1931 afsagt af fredningsnævnet for Gl. Skanderborg amtsrådsreds dekretedes fredning af den på matr. nr. 2i Haurum by, Hornborg sogn, Skanderborg amt, beliggende "Haurum søsten". Arealet omkring søstenen lå dengang uopdyrket hen i lyng og græs, men er nu opdyrket, således at der ikke er adgang til søstenen.- Danmarks naturfredningsforening har herefter i skrivelse af 4. september 1951 begæret fredningssag indledet med henblik på etablering af offentlig tilgængelig adgangsvej til søstenen og har til støtte for begæringen henvist til skrivelse af 23. marts 1950 fra foreningens naturvidenskabelige udvalg, der tiltræder en erklæring fra statsgeolog, dr. phil. Keld Milthers, hvori udtales: "Da Haurum søsten allerede er fredet, behøver det næppe yderligere motive-ring, at den også bør være tilgængelig. Alene dens værdi som undervisningsobjekt gør dette klart."

Under hensyn til, at adgang for offentligheden til søstenen må antages at have væsentlig interesse bl. a. af undervisningsmæssige grunde, har der i nævnet været enighed om at fremme fredningen.

Efter forhandling med ejeren af nævnte matr. nr. 2i gårdejer Therkel Laursen, Haurum, er der ved landinspektør afstukket en 2,5 meter bred sti førende fra den i skellet mellem matr. nr. 2i og matr. nr. 7b Haurum by, Hornborg sogn, beliggende vej til søstenen, hvorhos der er afstukket et areal omkring selve stenen

af en bredde varierende fra ca. 4 til ca. 5 meter. Det afstukne areal udgør ialt 445 m².

Gårdejer Laursen, der har erklæret sig indforstået med, at der åbnes færdselsret for almenheden ad den på ridset viste sti samt på arealet omkring stenen, har påstået sig tillagt en erstatning stor 1200 kr. i anledning af, at arealet udgør af hans dyrkede område og for ulempe. Han har i tilslutning hertil oplyst, at han for ca. 9 år siden har ladet 26 tdr. land af sin ejendom, derunder det areal, hvorpå stenen ligger, drøne for ca. 21.000 kr. Han fik statstilskud, således at han selv kom til at betale 13.750 kr. Arealet er derefter opdyrket.

Panthaverne i matr. nr. 2i har alle frafaldet krav på andel i eventuel erstatning.

Der er mellem nævnets medlemmer enighed om at tillægge almenheden adgang til gående og cyklende færdsel på det beskrevne areal. Idet den af ejeren krævede erstatning på 1200 kr. skønnes at være passende, vil dette beløb være at tillægge ham. Erstatningen udredes med halvdelen af statskassen og halvdelen af Skanderborg amtsfond.

Da de til den udlagte sti førende veje er private, har nævnet derhos ment at burde sikre adgang til stien fra nærmeste offentlige vej og har fundet, at adgang mest hensigtsmæssigt vil kunne etableres ad den fra Krollerup-Haurum vejen (offentlig bivej nr. 10) over matr. nr. 5h, 6c og 5f alle af Bøgballe by, Øster Snede sogn, Vejle amt, gående private vej og videre ad det fra denne vejs østre udmunding mod nord til den afstukne sti over matr. nr. 5f Bøgballe og 2i Haurum løbende private vejstykke.

Ejerne af nævnte matr. nr. 5h, 6c og 5f, henholdsvis husmand Albert Nielsen, Bøgballe, husmand Jens Jensen, smst., og gårdejer Peter Jensen, smst., samt gartner Frederik Viggo Andersen, Haurum, der har færdselsret ad vejstykket over matr. nr. 5h med vedligeholdelsespligt og nævnte Jens Jensen som færdselsberettiget ad samme vejstykke med vedligeholdelsespligt har modsat sig færdselsret for almenheden, medmindre der tillægges dem erstatning. Vedrørende det over matr. nr. 2i Haurum i skellet til matr. nr. 7b smst. løbende vejstykke er det oplyst, at ejeren af matr. nr. 8a m. fl. smst., gårdejer Morten Hansen, har færdselsret med vedligeholdelsespligt. Gårdejer Morten Hansen har ligeledes modsat sig færdselsret for offentligheden ad det nævnte vejstykke, med mindre der tilkendes ham erstatning. Såvel han som de fornævnte ejere af 5h, 6c og 5f Bøgballe samt de færdselsberettigede nævnte gartner Andersen og husmand Jens Jensen, har under forudsætning

af, at der alene gives adgang for gående og cyklende færdsel, hver krævet en årlig erstatning stor 25 kr.

Under hensyn til den korte afstand fra offentlig bivej nr. 10 til den på matr. nr. 2i udlagte sti, ca. 450 meter, er nævnets medlemmer enige om af erstatningsmæssige grunde alene at give adgang over ommeldte vejstykke for gående og cyklende færdsel.

Øster Snede sogneråd har i tilslutning hertil erklæret sig villig til på egen bekostning at opsætte skilt med forbud mod kørsel med motorkøretøjer på det sted, hvor den private vej støder til bivej nr. 10 og eventuelt at opsætte skilte, der viser vej til søstenen. Sognerådet for Hvirring-Hornborg kommune har ligeledes erklæret at ville opsætte skilte, der viser til stenen ved det vejstykke, der løber i Hornborg sogn.

Idet det må antages, at etablering af adgang for gående og cyklende færdsel som nævnt vil påføre ejerne og de vejberettigede minimal bekostning og ulempe, findes erstatningen skønsmæssigt een gang for alle at burde fastsættes til 100 kr. for hver af de fornævnte fem ejere og/el. færdselsberettigede. Af erstatningen vil statskassen have at udrede 50 kr. til hver af de berettigede. Vejle amtsfond vil have at udrede 50 kr. til hver af efternævnte: Albert Nielsen, Jens Jensen, Peter Jensen og Fr. Viggo Andersen, og Skanderborg amtsfond 50 kr. til Morten Hansen.

Jydsk Husmandskreditforening har som 1' prioritethaver i matr. nr. 5h, 6c og 5f Bøgballe forbeholdt sig dispositionsret over de erstatninger, der eventuelt måtte blive tillagt ejerne.

Da pantesikkerheden imidlertid ikke findes at blive forringet ved fornævnte servitutpåleggelse, vil erstatningen være at udbetale til fornævnte ejendommene berettigede.

Kendelsen vil være at tinglyse som hæftelse på matr. nr. 2i Haurum by, Hornborg sogn, og matr. nr. ene 5h, 6c og 5f Bøgballe, Øster Snede sogn.

Påtaleretten med hensyn til de pålagte servituter tillægges fredningsnævnet for Skanderborg amt."

Konklusionen er sålydende:

"Der tillægges almenheden adgang til gående og cyklende færdsel ad en over matr. nr. 2i Haurum by, Hornborg sogn, i marken udlagt på vedlagte rids indtegnet 2,5 meter bred sti førende fra den i skellet mellem nævnte matr. nr. 2i og matr. nr. 7b Haurum by, Hornborg sogn, beliggende vej til den på matr. nr. 2i værende

"Haurum søsten" samt til færdsel på det omkring søstenen udlagte, på ridset indtegnede areal, der i forbindelse med stien udgør 445 m².

Der udbetales ejeren af matr. nr. 2i, gårdejer Therkel Laursen, Haurum, i erstatning 1200 kr., hvoraf halvdelen udredes af statskassen og halvdelen af Skanderborg amtsfond.

Der tillægges derhos almenheden adgang til gående og cyklende færdsel ad den over matr. nr. 5h, 6c og 5f Bøgballe by, Øster Snede sogn, fra bivej nr. 10 førende vej samt adgang til samme art færdsel ad det vejstykke, der går over matr. nr. 5f Bøgballe by og 2i Haurum by fra fornævnte vejs østre udmunding til den på matr. nr. 2i Haurum udlagte 2,5 meter brede sti.

Der udbetales i erstatning til husmand Albert Nielsen, Bøgballe, 100 kr., til husmand Jens Jensen, smst., 100 kr., til gårdejer Peter Jensen, smst., 100 kr., til gartner Fr. Viggo Andersen, Haurum, 100 kr. og til gårdejer Morten Hansen, smst., 100 kr. Af erstatningsbeløbene udreder statskassen halvdelen, medens Vejle amtsfond udreder 50 kr. til hver af de fire førstnævnte, og Skanderborg amtsfond udreder 50 kr. til gårdejer Morten Hansen.

Kendelsen kan tinglyses som hæftelse på matr. nr. 2i Haurum, Hornborg sogn, og matr. nr. ene 5h, 6c og 5f Bøgballe by, Øster Snede sogn.

Påtaleretten tilkommer fredningsnævnet for Skanderborg amt."

Kendelsen er af ejeren af det areal, hvorover stien skulle føres, gårdejer Therkel Laursen, og vejinteressenterne indanket for overfredningsnævnet, som den 7. juli 1954 har foretaget besigtigelse og forhandlet med de ankende og andre i sagen interesserede.

Der opnåedes enighed med ejeren, gårdejer Therkel Laursen om, at stien kun skal have en bredde af 1,25 meter og kun være for gående færdsel samt om, at stien skal placeres på matr. nr. 2i Haurum by, langs skellet mod matr. nr. 5f Bøgballe by og vinkelret derpå ind til stenen, samt om, at erstatningen fastsættes til 1500 kr. På dertil af ejeren givne foranledning bemærkes, at denne skal kunne passere over den del af stien, der går fra Søstenen mod syd, med hestekøretøjer og redskaber.

Der opnåedes endvidere enighed med vejinteressenterne om, at erstatningen til hver af dem forhøjes fra 100 kr. til 200 kr.

Repræsentanterne for Hvirring-Hornborg sogneråd og Øster Snede sogneråd tiltrådte, at kommunerne lader opsætte skilte, der angiver

den tilladte færdsel på vejene og stien.

Da overfredningsnævnet iøvrigt kan tiltræde det i kendelsen anførte, vil denne være at stadfæste med de af det foranstående følgende ændringer. Et kort nr. Sk. 103 visende Søstenens, stiens og vejenes beliggenhed er vedhæftet nærverende kendelse.

T h i b e s t e m m e s :

Den af fredningsnævnet for Skanderborg amtsrådskreds den 28. november 1953 afsagte kendelse vedrørende tilvejebringelse af adgang til den i 1931 fredede "Haurum Søsten" i Hornborg sogn stadfæstes med de af det foranstående følgende ændringer.

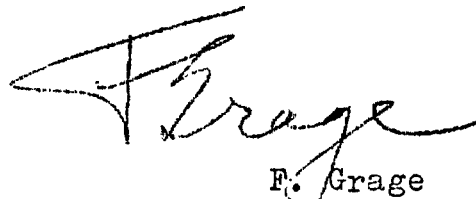
I erstatning udbetales der følgende beløb:

gårdejer Therkel Laursen, Haurum.....	kr. 1500
husmand Albert Nielsen, Bøgballe.....	" 200
" Jens Jensen, Bøgballe.....	" 200
gårdejer Peter Jensen, Bøgballe.....	" 200
gartner Fr. Viggo Andersen, Haurum.....	" 200
gårdejer Morten Hansen, Haurum.....	" 200
	<u>200</u>
	ialt kr. 2500

alt med renter 4 $\frac{1}{2}$ % p.a. fra den 28. november 1953 at regne, til betaling sker.

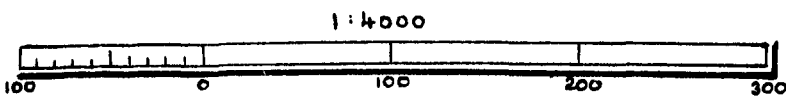
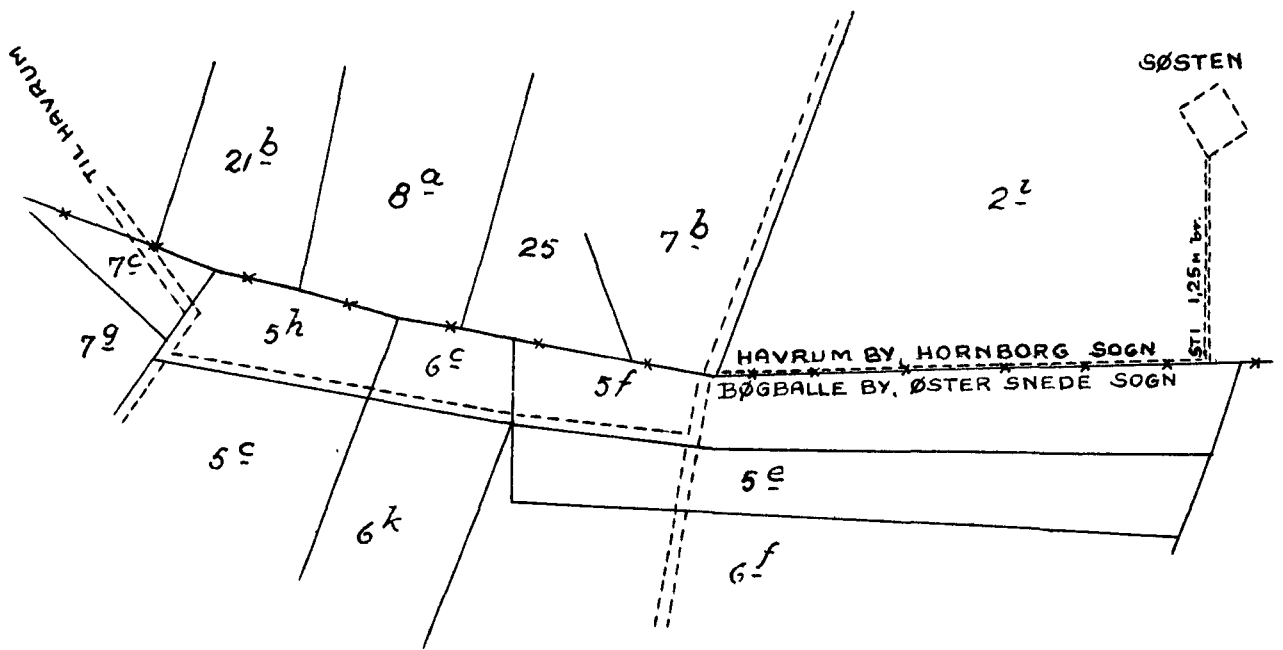
Erstatningen udredes med halvdelen 1250 kr. af statskassen og i henhold til en af indenrigsministeriet ved skrivelse af 19. december 1955 truffet afgørelse, jfr. naturfredningslovens § 17, 1. stk., med 750 kr. af Skanderborg amtsfond og 500 kr. af Vejle amtsfond, alt med renter som ovenfor angivet.

Udskriftens rigtighed
bekræftes.

F. Grage

overfredningsnævnets sekretær

Naturfredningskonsulentens kontor København d. 22-2-55
By: HAVRUM Sogn: HORNBERG
Plan nr. Sk. 103

FREDNINGSNÆVNET >

K e n d e l s e

afsagt af fredningsnævnet for Skanderborg amt
den 28. november 1953.

Ved kendelse af 25/8 1931 afsagt af Fredningsnævnet for gl. Skanderborg amtsrådsreds dekretedes fredning af den på matr. nr. 2 i Haurum by, Hornborg sogn, Skanderborg amt, beliggende "Haurum søsten". Arealet omkring søstenen lå dengang uopdyrket hen i lyng og græs, men er nu opdyrket, således at der ikke er adgang til søstenen.- Danmarks naturfredningsforening har herefter i skrivelse af 4/9 1951 begæret fredningssag indledet med henblik på etablering af offentlig tilgængelig adgangsvej til søstenen og har til støtte for begæringen henvist til skrivelse af 23/3 1950 fra foreningens naturvidenskabelige udvalg, der tiltræder en erklæring fra statsgeolog dr. phil. Keld Milthers, hvori udtales: "Da Haurum søsten allerede er fredet, behøver det næppe yderligere motivering, at den også bør være tilgængelig. Alene dens værdi som undervisningsobjekt gør dette klart."

Under hensyn til, at adgang for offentligheden til søstenen må antages at have væsentlig interesse bl.a. af undervisningsmæssige grunde, har der i nævnet været enighed om at fremme fredningen.

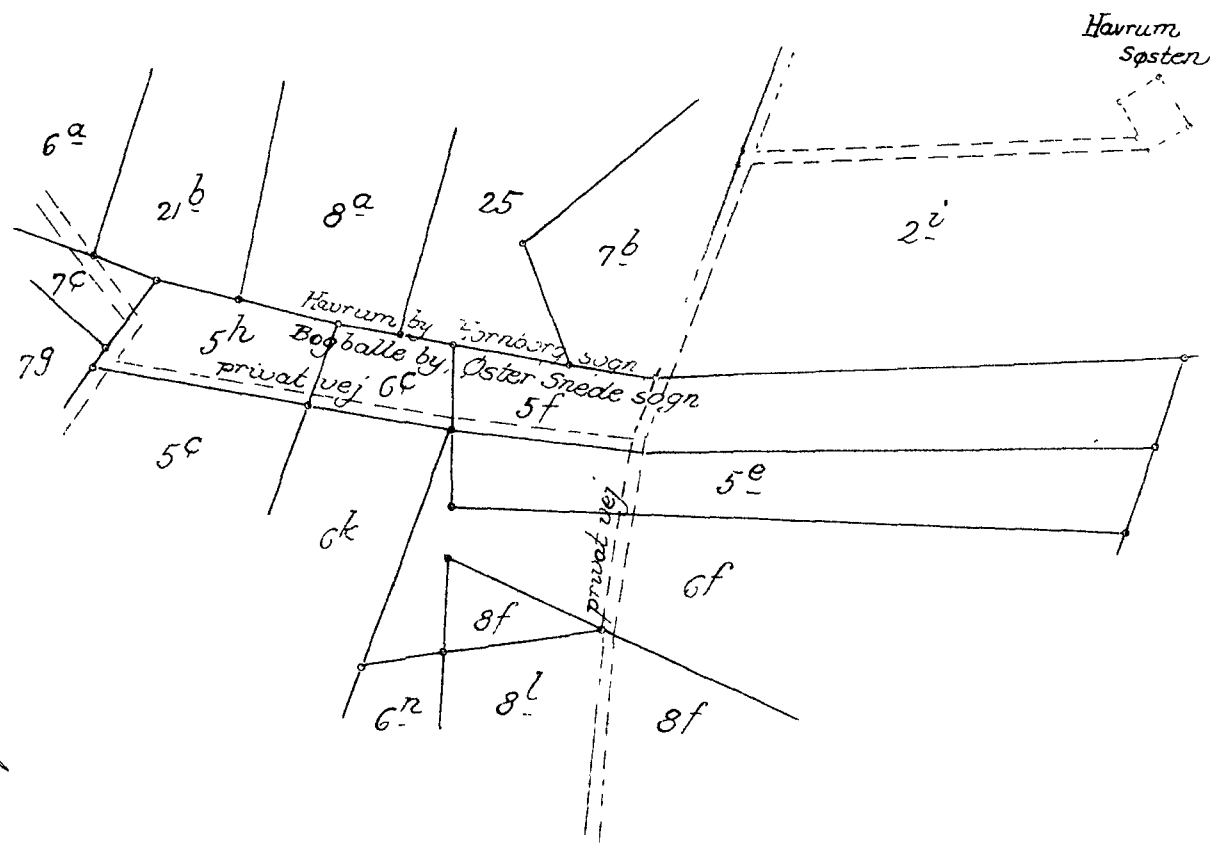
Efter forhandling med ejeren af nævnte matr. nr. 2 i, gårdejer Therkel Laursen, Haurum, er der ved landinspektør afstukket en 2,5 meter bred sti førende fra den i skellet mellem matr. nr. 2 i og matr. nr. 7 b Haurum by, Hornborg sogn, beliggende vej til søstenen, hvorhos der er afstukket et areal omkring selve stenen af en bredde varierende fra ca. 4 til ca. 5 meter. Det afstukne areal udgør ialt 445 m².

Gårdejer Laursen, der har erklæret sig indforstået med, at der åbnes færdselsret for almenheden ad den på ridset viste sti samt på arealet omkring stenen, har påstået sig tillagt en erstatning stor 1200 kr. i anledning af, at arealet udgår af hans dyrkede område og for ulempe. Han har i tilslutning hertil oplyst, at han for ca. 8 år siden har ladet 26 tdr. land af sin ejendom, derunder det areal, hvorpå stenen ligger, dræne for ca. 21.000 kr. Han fik statstilskud, således at han selv kom til at betale 13.750 kr. Arealet er derefter ooddyrket.

Pant haverne i matr. nr. 2 i har alle frafaldet krav på andel i eventuel erstatning.

Der er mellem nævnets medlemmer enighed om at tillægge almenheden adgang til gående og cyklende færdsel på det beskrevne areal.

ministeriets genpartkalkuleret PI kort.

1:4000

J. B. [Signature]

Navn

1953

6 juli

rsens d.

m. fl

attesteres herved.

genpart er nejsttig genpart af det originale kort vedrørende ejendommen

FREDNINGSNÆVNET >

U D S K R I F T

af

Forhandlingsprotokollen for Fredningsnævnet for Gl. Skanderborg Amtsrådsreds

K e n d e l s e

afsagt den 25. August 1931.

Da Fredningsnævnet maa formene, at Bevarelsen af den paa Matr. Nr. 2i af Havrum, Hornborg Sogn, staaende, saakaldte "Havrum Søsten", der har en Højde over Jorden af ca. 2,05 m og en største Omkreds af ca. 12 m, af historiske Hensyn er af væsentlig Interesse,

b e s t e m m e s :

"Havrum Søsten" fredes saaledes, at den ingensinde maa fjernes, ødelægges eller beskadiges ved Ituhugning, Gravning, Pløjning eller paa nogen anden Maade.

Denne Kendelse tinglyses som Servitut paa Matr. Nr. 2i af Havrum, Hornborg Sogn.

Paataleberettiget er Fredningsnævnet for gl. Skanderborg Amtsrådsreds eller den Institution, der eventuelt maatte træde i Stedet herfor.

Som Erstatning for den Ejendommen paalagte Servitut udbetales der Panthaveren, fhv. Gaardejer af Sdr. Galten, Valdemar Petersen, nu boende i Elkjær, Malling Sogn, 100 Kr. mod Kvittering paa det af Gaardejer Chr. Rasmussen af Havrum til ham den 12. November 1930 udstedte og den 20. s.M. tinglyste Pantebrev for 46.000 Kr., prioriteret i Matr. Nr. 2i af Havrum, Hornborg Sogn.

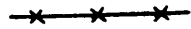
Erstatningen udredes med Halvdelen af Statskassen og Halvdelen af Skanderborg Amtsrepartitionsfond.

Fredningsnævnet for gl. Skanderborg Amtsrådsreds,

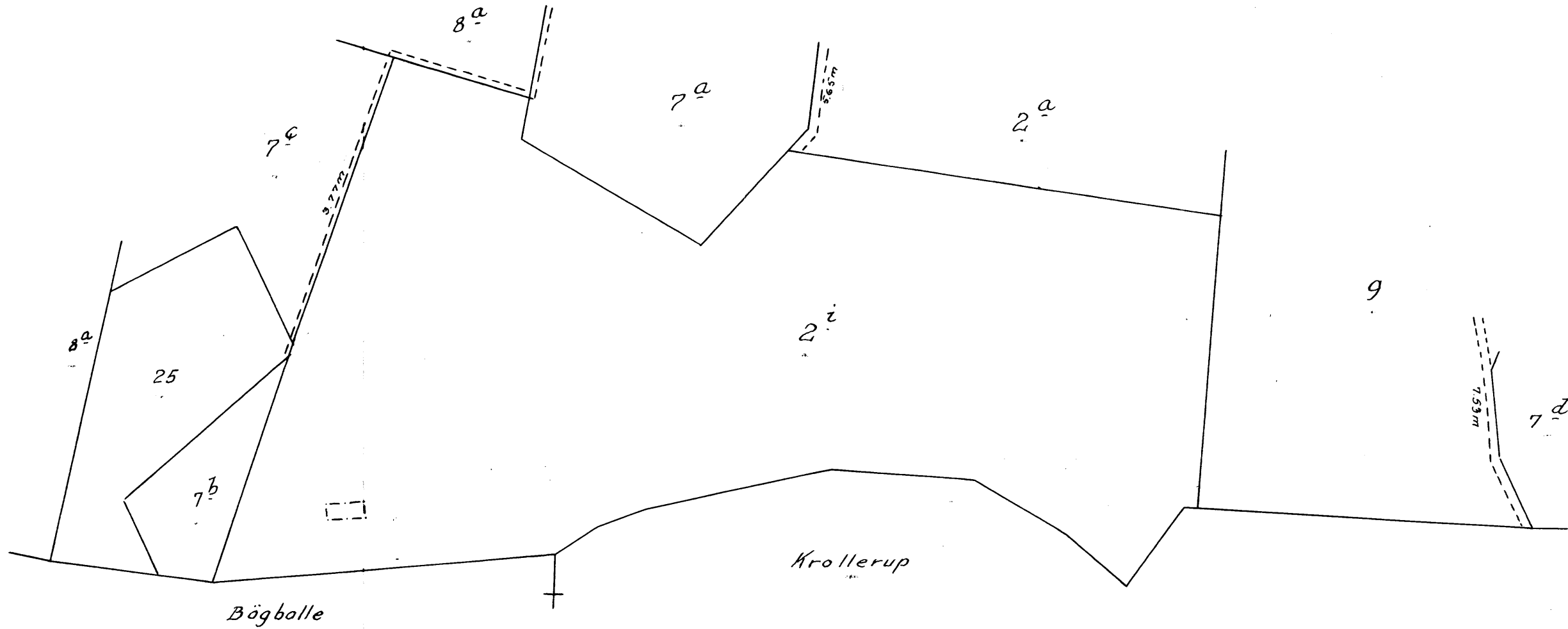
p.t. Havrum, den 25. August 1931

KORT>

Fredningsgrænser:

sammenfaldende med Skel

ikke sammenfaldende med Skel

Terrain af

Havrum By

Sogn: Hornborg

Herred: Nim

Amt: Skanderborg

1:24000

Udfærdiget i Februar 1948
Direktoratet for Matrikulsvæsenet

[Handwritten signature]